

[Axel Sørensen.]

udføre en landmands gerning, måske må nøjes med at blive bestyrer eller forpagter. Det er jo ikke en sådan fremtid, vi kan ønske landbrugserhvervet i Danmark, og jeg ser på det foreliggende forslag som et middel til at hindre dette, idet den del af ungdommen, der ønsker at blive ved landbruget, og som ved hjælp af sammensparede midler har mulighed for at påbegynde en landbrugers gerning, ikke behøver at give op på forhånd, selv om de ikke har midler til at erhverve den brugsstørrelse, som en del mennesker anser for det mindste, man med rimelighed kan have i Danmark.

Jeg vil slutte mine bemærkninger med at stille et spørgsmål til den højtærede landbrugsminister. Jeg ser af lovforslaget, at beløbet til jord og tillægsjord er øget; jeg minder i den forbindelse om, at vi i foråret vedtog en lov om sammenlægning af mindre landbrugsejendomme, og jeg tror, det kan blive nødvendigt, at der til dette formål stilles visse midler til rådighed fra statens side. Mener ministeren, at man kan fremme dette gennem den nuværende lovgivning, eller burde der føjes en bestemmelse herom til loven?

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til snarlig gennemførelse, også af hensyn til nybyggere, der skal kunne disponere økonomisk med hensyn til det byggearbejde, de skal i gang med.

Morten Lange: Da vi sidste år havde tilsvarende lovforslag til behandling her i tinget, var den almindelige stemning noget afventende. Man vidste jo, at landbokommissionen skulle komme med et eller andet forslag om brugsstørrelser o. lign., så der var fra flere sider lidt betænkelighed ved at vedtage en lov, som måske ikke kom til at træde i kraft på den måde, det var tænkt. Og nu viste det sig, at den overordentlig store og betydningsfulde kommission barslede med en lille mus, hvad det angik. Jeg skal ikke sige noget ondt om mus, mus har også ret. Det er et meget pænt forslag, som kommissionen kom med, men man skal næppe regne med, at det skal kunne medføre væsentlige strukturændringer i dansk landbrug. Vil man have bevis for størrelsen og omfanget af kommissionens resultat, kan man blot se på, at det har

været muligt for landbrugsministeren i år at genfremsætte et lovforslag af samme art som det i fjor med overordentlig beskødne ændringer. Det går ikke stærkt med strukturændringen her i landet; det skyldes bl. a., at strukturændringer er vanskelige, men det kan vi vel vende tilbage til.

Det er i alt fald helt givet, at det lovforslag, vi diskuterer i dag, ikke er nogen lang debat værd. Jeg har forstået, at der sidste år efter den tilsvarende lov blev oprettet 29 nye brug, og det er vist i den almindelige landbrugssituation væsentligt mindre end en halv pølse i slagtetiden. Jeg vil også gå ud fra, at selv om vi har større brug, kan der godt hist og her være en eller anden stump, hvor man kan skære fra og få en heldig arrondering, så det kan godt være, at der stadig er brug for noget sådant. Vi skal bare være klar over, at loven er en lov af lille format. Det er ikke en lov, der betyder, at nu skal Danmark skæres op i statshusmandsbrug. Det er en lov, som giver mulighed for, hvor det i det enkelte tilfælde kan være praktisk, at foretage noget i den retning.

Det var også ganske betegnende, at det ærede medlem hr. Teichert benyttede en væsentlig del af sin tale til at snakke om kolonihaver, der jo almindeligvis i folkemunde næppe anses for at have ret meget med husmandsbrug at gøre. Vi anser det for overordentlig betydningsfuldt, at kolonihaver er omfattet af dette lovforslag. Jeg synes, vi kan få en god og produktiv tid til at gå med at snakke om noget i den retning. Jeg tror, det har betydning for fremtiden, og jeg er ganske enig med det ærede medlem i at lægge vægten på den sag; det er bare lidt akavet at diskutere den i forbindelse med udstykningsloven.

Når strukturændringen endnu har så vanskeligt ved at lade sig gennemføre i dansk landbrug, som tilfældet er, må jeg — uden at jeg behøver at brede mig i metervis om sagen ved denne lejlighed — slå fast, at det er nok, fordi målsætningen ikke er helt afklaret. Hvad målsætningen i dansk landbrug angår, er jeg ganske overbevist om, at den først og fremmest må tage sigte på en produktionsomlægning, som man, så vidt jeg kan se, ikke er nået så forfærdelig langt med, til trods for at der